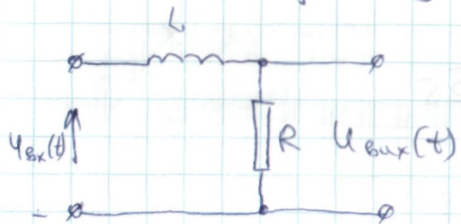

Лекція 9

Різдокристализні індикатори.
Різдокристализні РРІ до мікро-
контролерів.

Знайти перехідну і імпульсну х-ку кола:

Перехідною х-кою кола є реакція ліній-
ного, інваріантного в часі кола на
об'єднаний стрижок.

$$u(t) = u_{\text{вх}}(t)$$

$$u_{\text{вх}}(t) = 1(t)$$

Імпульсною х-кою кола наз. реакція цього
кола на δ -функцію. Найпростіше імпульсна
х-ка одержується як похідна від перехідної
х-ки кола,

$$i(t) = u_L(t) + u_R(t) \quad (\text{За I Зак. Кірхгофа})$$

$$u_L(t) = L \frac{di_L}{dt} ;$$

$$u_R(t) = R \cdot i_L$$

$$\text{Нехай } 1(t) = E$$

$$L \frac{di_L}{dt} + R i_L = E \quad (1)$$

$$u(t) = i_L^{\text{од}}(t) + i_L^{\text{ст}}(t)$$

$$L \frac{di_L}{dt} + R i_L = 0$$

$$L\lambda + R = 0$$

$$\lambda = -\frac{R}{L}$$

$$i_L^{\text{од}}(t) = A \cdot e^{-\frac{R}{L}t}$$

$$i_L^{\text{ст}}(t) = B \quad (B = ?)$$

$$B R = E ; \quad B = \frac{E}{R}$$

$$i_L(t) = A e^{-\frac{R}{L}t} + \frac{E}{R}$$

початкові умови нульові: $i_L(t=0) = 0$

$$0 = A + \frac{E}{R}$$

$$A = -\frac{E}{R}$$

$$i_L(t) = \frac{E}{R} (1 - e^{-\frac{R}{L}t})$$

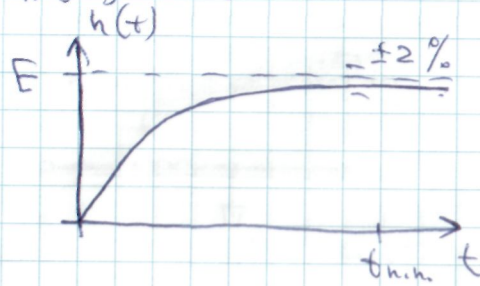
Однорідний розв'язок диф. р-ня визна-
чає перехідні процеси, які відбув. в
даному колі.
Важливий розв'язок визначає устале-
ний режим даного кола (режим,

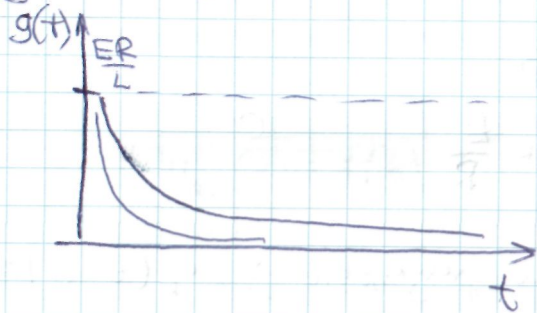
По способу переходных процессов найти закон изменения переходных процессов (по условию).

$$U_{bx}(t) = U_R = i_R \cdot R$$

$$h(t) = E(1 - e^{-(R/L)t})$$

$$g(t) = E \frac{R}{L} e^{-\frac{R}{L}t}$$

2) Найти переходный и установившийся ток в цепи

$$U_{bx}(t) = U_c(t) + U_R(t)$$

$$i_C = C \frac{dU_c}{dt}$$

$$U_{bx}(t) = U_c(t) + RC \frac{dU_c}{dt}$$

$$RC \frac{dU_c}{dt} + U_c(t) = E$$

$$RC \lambda + 1 = 0$$

$$\lambda = -\frac{1}{RC}$$

$$U_c^\infty(t) = A e^{-\frac{t}{RC}}; \quad U_c^u(t) = B$$

$$B = E$$

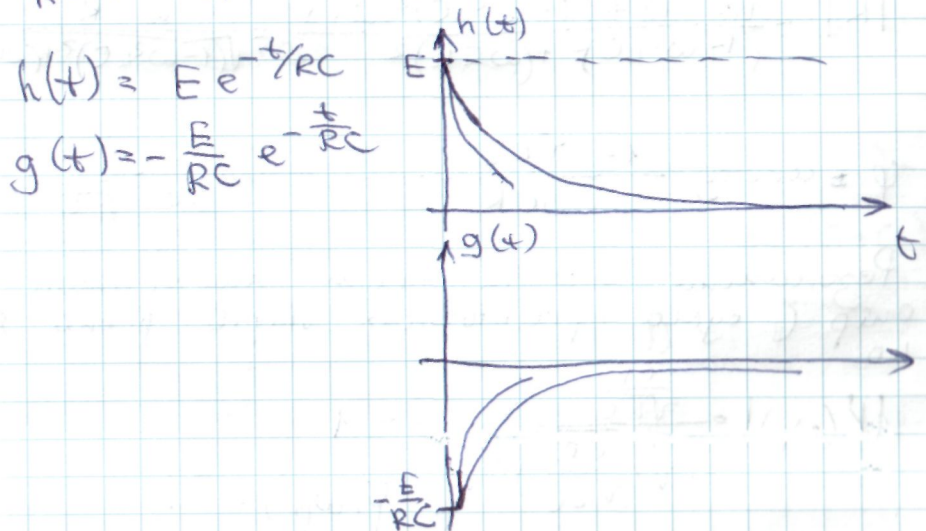
$$U_c(t) = E + A e^{-\frac{t}{RC}}$$

$$\text{н.у.} \quad U_c(t=0) = 0;$$

$$0 = E + A \Rightarrow A = -E$$

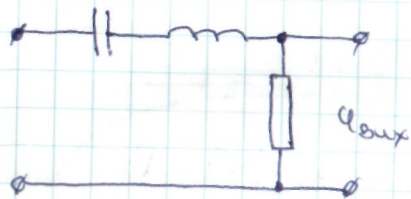
$$U_c(t) = E(1 - e^{-\frac{t}{RC}})$$

$$U_R(t) = U_{bx}(t) - U_c(t) = E e^{-\frac{t}{RC}}$$

3) Знайти частотну х-ку кола (АХХ, ФЧХ).
 Діє знаходження $\dot{K}$ на резонансній частоті
 RLC-контура

$$\dot{K}(j\omega) = \frac{U_{\text{вых}}(j\omega)}{U_{\text{вх}}(j\omega)} =$$

$$= \frac{R}{R + j\omega L + \frac{1}{j\omega C}} = \frac{j\omega CR}{(1 - \omega^2 LC) + j\omega CR} =$$

$$= \frac{j\omega CR((1 - \omega^2 LC) - j\omega CR)}{(1 - \omega^2 LC)^2 + (\omega CR)^2} =$$

$$= \frac{\omega^2 C^2 R^2 + j\omega CR(1 - \omega^2 LC)}{(1 - \omega^2 LC)^2 + (\omega CR)^2};$$

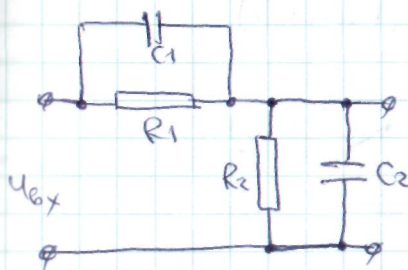
$$|\dot{K}| = \frac{\sqrt{(\omega CR)^2 + (1 - \omega^2 LC)^2} \omega CR}{(1 - \omega^2 LC)^2 + (\omega CR)^2} = \frac{\omega CR}{\sqrt{(1 - \omega^2 LC)^2 + (\omega CR)^2}}$$

$$\varphi = \arctg \frac{1 - \omega^2 LC}{\omega CR}; \quad \omega_{\text{РЛС}} = \frac{1}{\sqrt{LC}};$$

Резонансна частота - коли найменший опір (сума реактивних опорів рівна 0)

$$|\dot{K}(\omega_p)| = \frac{\frac{CR}{\sqrt{LC}}}{\sqrt{\left(\frac{CR}{\sqrt{LC}}\right)^2}} = 1 \quad \varphi(\omega_p) = 0!$$

4) Знайти частотну х-ку кола

$$Z_1 = \frac{R_1 \frac{1}{j\omega C_1}}{R_1 + \frac{1}{j\omega C_1}} = \frac{R_1}{1 + j\omega C_1 R_1}$$

$$Z_2 = \frac{R_2}{1 + j\omega C_2 R_2}$$

$$\dot{K}(j\omega) = \frac{Z_2}{Z_1 + Z_2} = \frac{\frac{R_2}{1 + j\omega C_2 R_2}}{\frac{R_1}{1 + j\omega C_1 R_1} + \frac{R_2}{1 + j\omega C_2 R_2}} =$$

$$= \frac{R_2 (j\omega C_1 R_1 + 1)}{R_1 (j\omega C_2 R_2 + 1) + R_2 (1 + j\omega C_1 R_1)} =$$

$$= \frac{R_2 (1 + j\omega C_1 R_1)}{(R_1 + R_2) + j\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2)} = \frac{R_2 (1 + j\omega C_1 R_1)}{(R_1 + R_2)^2 + (\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2))^2}$$

$$= \frac{R_2 (1 + j\omega C_1 R_1) [(R_1 + R_2) - j\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2)]}{(R_1 + R_2)^2 + (\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2))^2} =$$

$$= \frac{R_2 [(R_1 + R_2) + \omega C_1 R_1 R_2 (C_1 + C_2) + j\omega C_1 R_1 (R_1 + R_2) - R_1 R_2 (C_1 + C_2)]}{(R_1 + R_2)^2 + (\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2))^2}$$

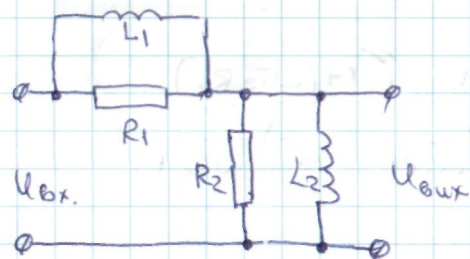
$$|\dot{K}(j\omega)| = \frac{R_2 \sqrt{1 + (\omega C_1 R_1)^2}}{\sqrt{(R_1 + R_2)^2 + (\omega R_1 R_2 (C_1 + C_2))^2}}$$

$$\varphi(\omega) = \arctg \frac{\omega(1+R_1(R_1+R_2)-R_1R_2(G+G_2))}{(R_1+R_2)+\omega C_1R_1R_2(G+G_2)} =$$

$$= \arctg \frac{\omega R_1(GR_1-G_2R_2)}{(R_1+R_2)+\omega C_1R_1R_2(G+G_2)}$$

5. Знайти $H(\omega)$, $\varphi(\omega)$

$$Z_1 = \frac{R_1 j\omega L_1}{R_1 + j\omega L_1}$$

$$Z_2 = \frac{R_2 j\omega L_2}{R_2 + j\omega L_2}$$

$$K(j\omega) = \frac{R_2 j\omega L_2}{R_2 + j\omega L_2} =$$

$$\frac{R_1 j\omega L_1 + R_2 j\omega L_2}{R_1 + j\omega L_1} =$$

$$= \frac{R_2 j\omega L_2 (R_1 + j\omega L_1)}{R_1 j\omega L_1 (R_2 + j\omega L_2) + R_2 j\omega L_2 (R_1 + j\omega L_1)} =$$

$$= \frac{R_1 R_2 j\omega L_2 - \omega^2 R_2 L_2 L_1}{(-\omega^2 R_1 L_1 L_2 - \omega^2 L_1 L_2 R_2) + j\omega (R_1 L_1 R_2 + R_1 L_2 R_2)} =$$

$$|K| = \frac{\omega L_2 R_2 \sqrt{(\omega L_1)^2 + R_1^2}}{\omega \sqrt{(\omega L_1 L_2)^2 (R_1 + R_2)^2 + (R_1 R_2)^2 (L_1 + L_2)^2}}$$

$$\varphi(\omega) = \arctg \left(-\frac{R_1}{\omega L_1} \right) + \arctg \left(\frac{R_1 R_2 (L_1 + L_2)}{\omega L_1 L_2 (R_1 + R_2)} \right)$$

(Фазельника - фазовий шифр)

Рідкокристалічні індикатори
Відомлення PRI до мікроконтролерів
RS, R/W, E - керуючі виводи

• RS задає дані чи команду (адреса)

RS=1 - дані, RS=0 - команда

R/W = 0 - запис, R/W = 1 - читання

E - вхід тактування (орядкування)] E

DBφ ÷ DB 8 шина даних

Активні фільтри

Фільтр в широкому сенсі представляє собою пристрій, який перетворює заданий типом сигнал, що проходить через нього. Для обробки аналогових (неперервних) сигналів використовують аналогові фільтри, а цифрові сигнали обробляються цифровими фільтрами. Аналогові фільтри можна класифікувати за способом або розподілом в залежності від частотної діапазону, для якого вони призначені та як активні і пасивні в залежності від елементів, що використовуються.

Можливо, можна записати, що фільтр являє собою с-м, що характеризується вход-вихід, або збудження-відклик.

$$y(t) = \int_0^{\infty} h(t-\tau) x(\tau) d\tau \quad (1)$$

$h(t)$ - імпульсна х-ка фільтра

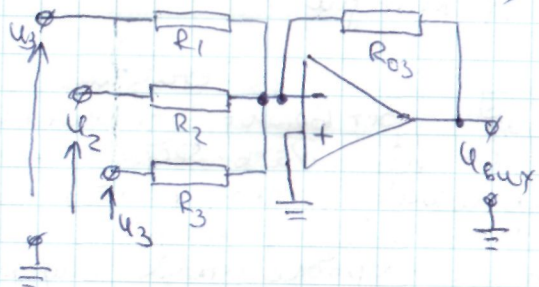
Нехай пристрій, що описується р-м (1), має один вхід і один вихід, є фізично реалізованим, лінійним, зосередженим і інваріантним в часі. Тоді формула (1) дає:

$$Y(s) = K(s) \cdot X(s)$$

Лекція 10

26.11.10

- 1) Знайти величини резисторів R_1, R_2, R_3 для схеми сумування так, щоб
 $U_{\text{вих}} = -(6U_1 + 3U_2 + 4U_3)$ при $R_{03} = 200 \text{ k}\Omega$

$$K = -\frac{R_{03}}{R} = \frac{U_{\text{вих}}}{U_{\text{вх}}}$$

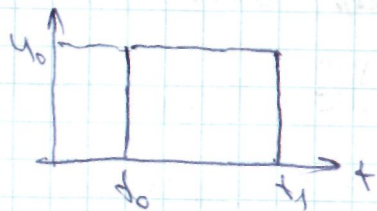
$$6 = \frac{R_{03}}{R_1} = \frac{200 \text{ k}\Omega}{33,3 \text{ k}\Omega}$$

$$3 = \frac{R_{03}}{R_2} = \frac{200 \text{ k}\Omega}{66,6 \text{ k}\Omega}$$

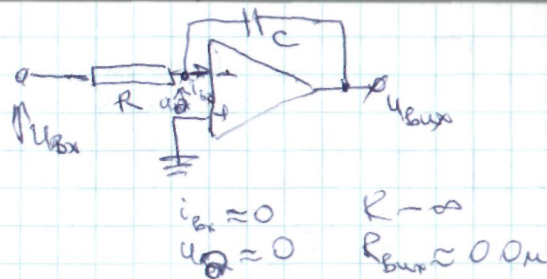
$$4 = \frac{R_{03}}{R_3} = \frac{200 \text{ k}\Omega}{50 \text{ k}\Omega}$$

$$U_{\text{вих}} = -\frac{R_{03}}{R} U_{\text{вх}}$$

- 2) Знайти сигнал на виході інт. якщо на його вхід подати східкоковий сигнал, форма якого має вигляд

Для $R_3 = 1 \text{ M}\Omega$, $C = 0,1 \text{ мкФ}$,
 $U_{\text{вх}} = 1 \text{ В}$
 Знайти $U_{\text{вих}}$ через 3 мс

$$I_R = I_{\text{вх}} + I_C \approx I_C;$$

$$U_2 + U_C + U_{\text{вих}} = 0 \quad U_{\text{вих}} = -U_C$$

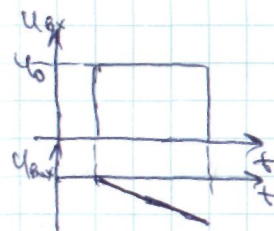
$$U_{\text{вх}} = U_R = I_R \cdot R$$

$$I_C = C \frac{dU_C}{dt}$$

$$U_{\text{вих}} = -RC \frac{dU_C}{dt} = -RC \frac{dU_{\text{вих}}}{dt}$$

$$U_{\text{вих}} = -\frac{1}{RC} \int_{t_0}^{t_1} U_{\text{вх}} dt \quad \text{— при ідеальному інтеграторі}$$

$$U_{\text{вих}} = -\frac{U_0}{RC} t \Big|_{t_0}^{t_1}$$

$$U_{\text{вих}} = -\frac{1 \text{ В}}{10^6 \cdot 10^{-7}} \cdot 3 \cdot 10^{-3} = -3 \cdot 10^{-2} \text{ В}$$

- 3) В інтеграторі $R = 10 \text{ k}\Omega$, $C = 0,1 \text{ мкФ}$
 $U_{\text{вх}}$ представляє прямокутні імпульси з частотою $f = 1 \text{ кГц}$ і амплітудою 5 В .
 Знайти вигляд напруги на виході інтегратора